DALASTRATEGIN 2030
TILLSAMMANS FÖR ETT HÅLLBART DALARNA

Den stora utmaningen

- Dalarnas utveckling och de utmaningar vi står inför

Peter Möller, Regionala utvecklingsförvaltningen, Region Dalarna

Rapporter

Webbrapporter

- Läget i Dalarna
- Sårbarhetsanalys av näringslivet i Dalarna
- Kvinnor och män i Dalarna

PDF-rapporter

- Socioekonomisk analys i Norra Mellansverige (2022)
- Ekonomisk ojämlikhet i Sverige och Dalarna (2020)
- Boendesegregation i Dalarna (2020)
- Kvinnor och män i Dalarna år 2019
- Integrationen i Dalarna (2019)
- Samhällsutmaningar, förutsättningar och prioriteringar för regional utveckling i Dalarna (2019)

Länk: Statistik och rapporter – Samhällsanalys, Region Dalarna

Ett hållbart Dalarna med utvecklingskraft i alla delar av länet

Ett klimatsmart Dalarna

- Resurseffektivt utan klimatpåverkan
- Hållbar och resurseffektiv mobilitet
- Robusthet och resiliens vid klimatförändringar

Ett konkurrenskraftigt Dalarna

- Livskraftigt näringsliv för hållbar tillväxt
- Väl utvecklad och hållbar transportinfrastruktur
- En väl fungerande kompetensförsörjning
- En nyskapande och innovativ region

Ett sammanhållet Dalarna

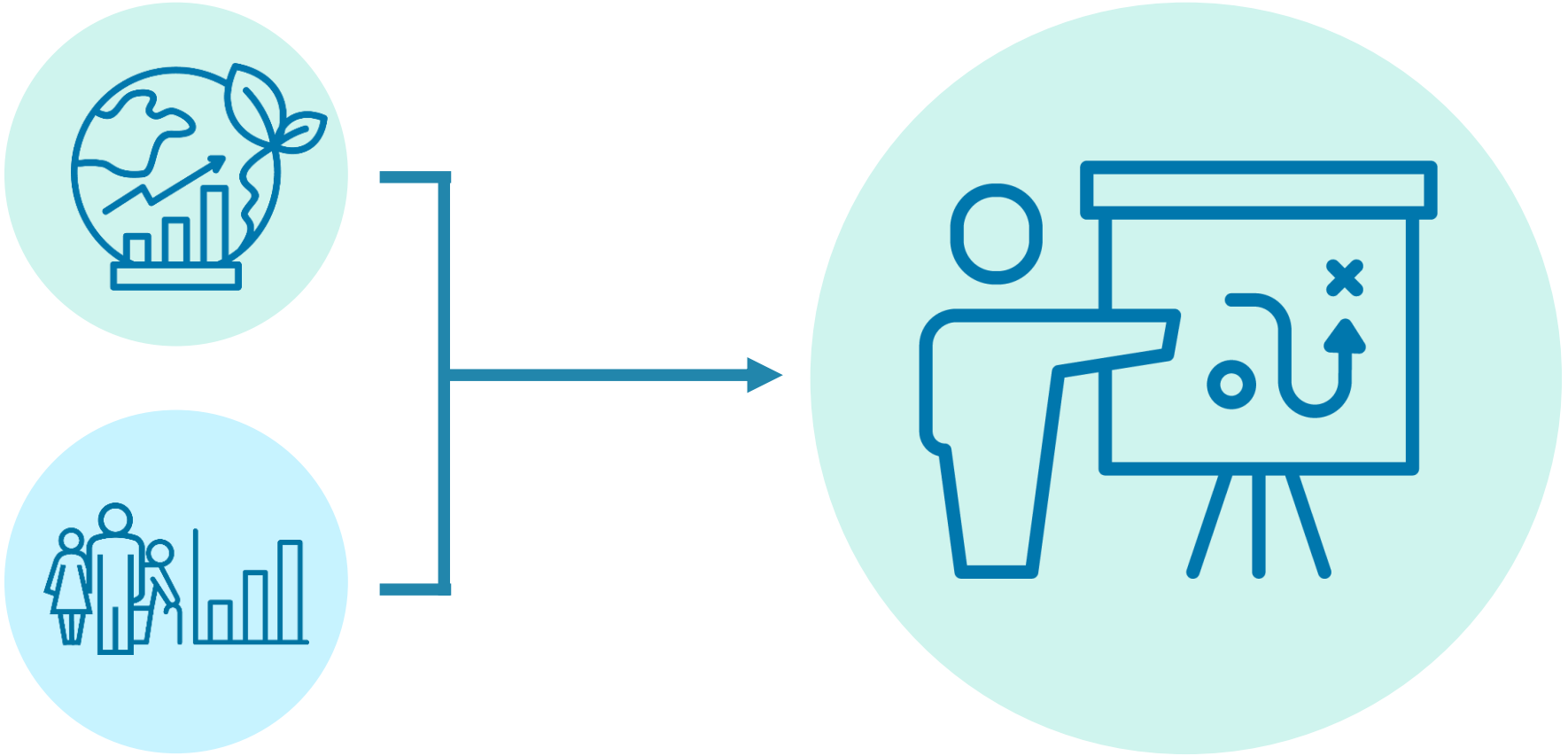
- Goda livsmiljöer med känsla av närhet
- Engagemang och delaktighet för en hållbar utveckling
- En inkluderande, jämlik och jämställd region med god hälsa

REGION DALARNA

Vi kan inte fortsätta som vi gjort tills nu

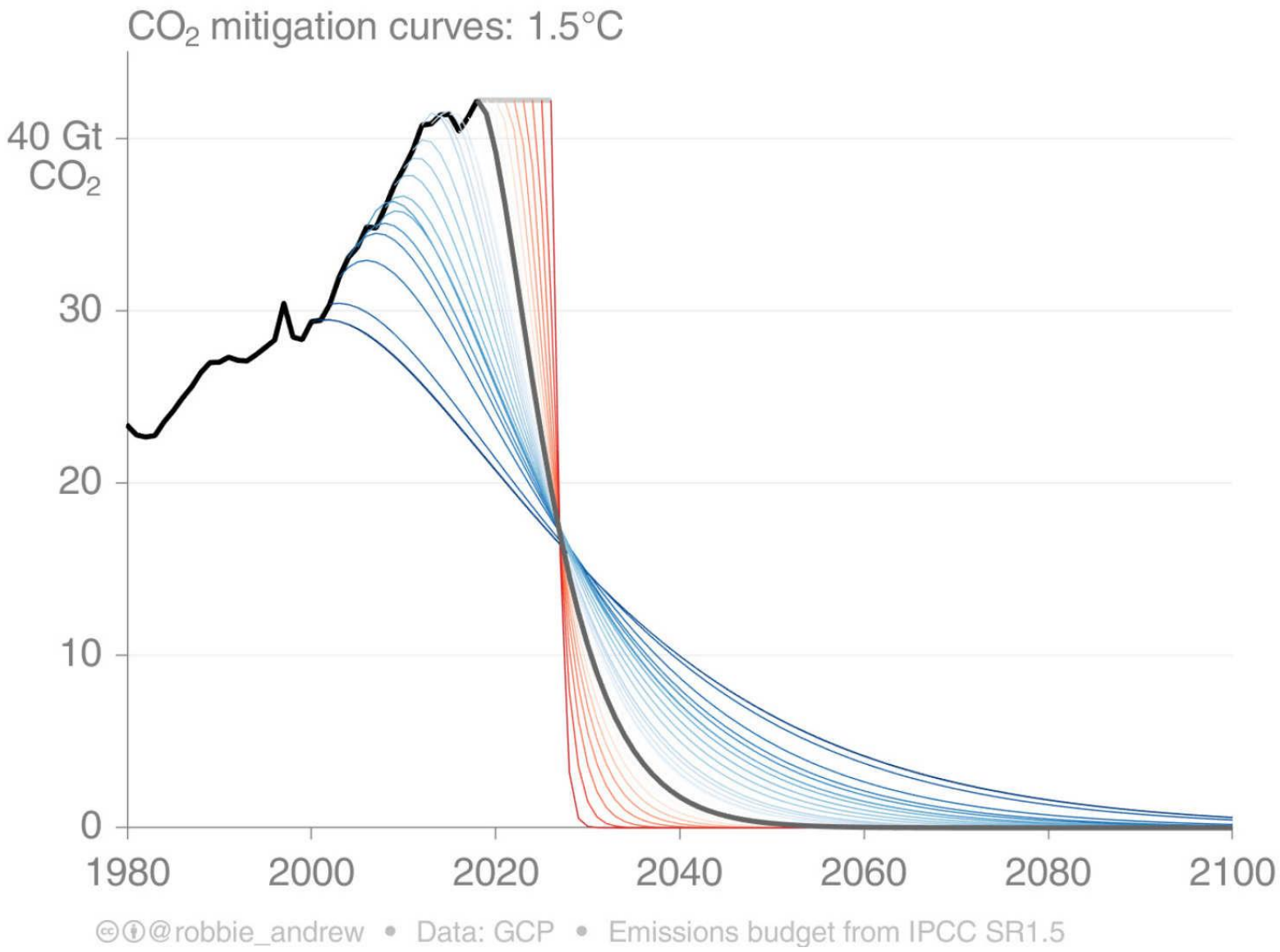
Klimat

Demografi

Omställning

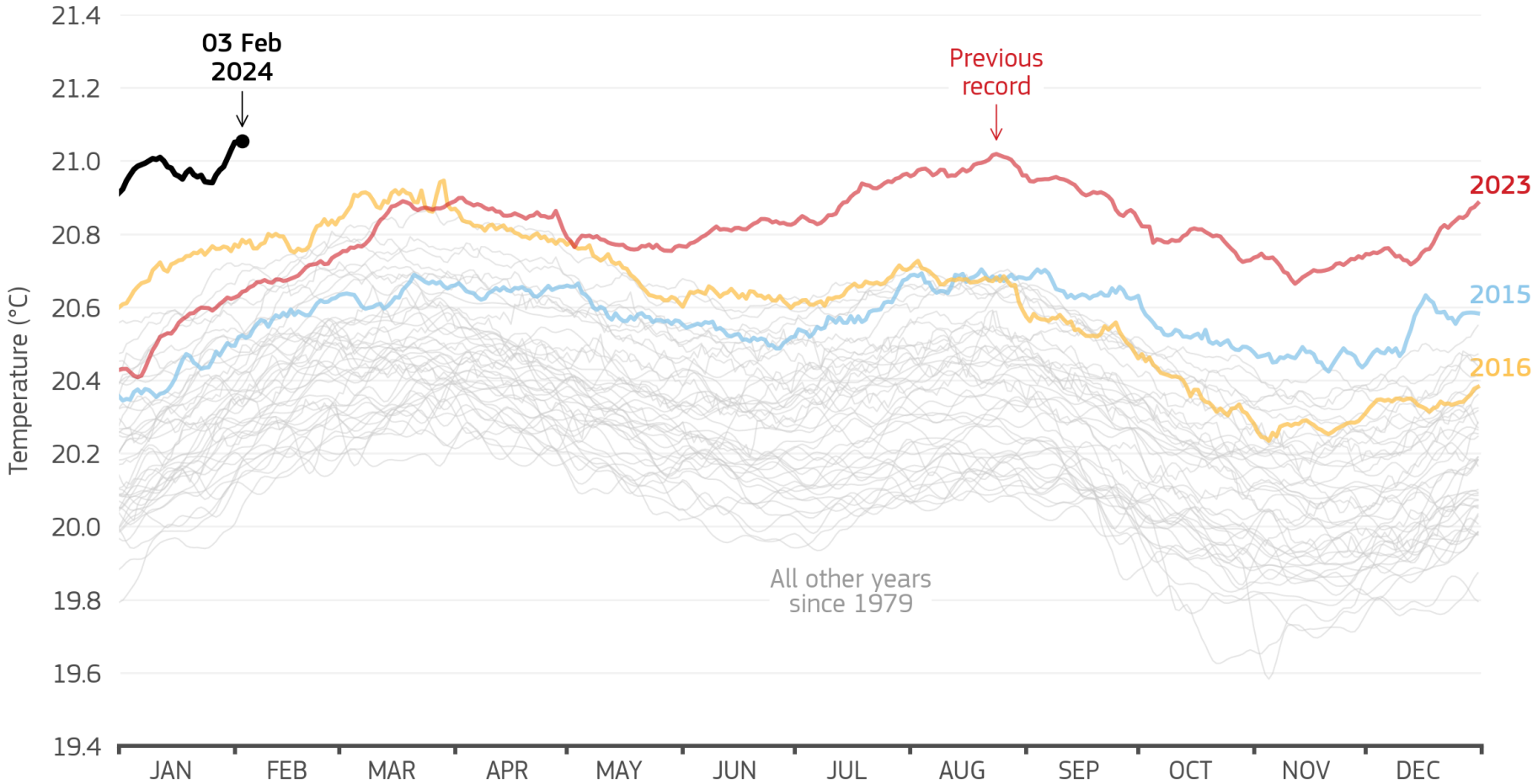
Hur snabb behöver omställningen vara?

DAILY SEA SURFACE TEMPERATURE 60°S–60°N

Data: ERA5 1979–2024 • Credit: C3S/ECMWF

Climate Change Service
climate.copernicus.eu

PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION
opernicus Europe's eyes on Earth
IMPLEMENTED BY ECMWF
Climate Change Service climate.copernicus.eu

SSAB:s Hybrit ska tillverka fossilfri stål med hjälp av vätgas istället för kol. (Foto: TT)

Konkurrensen om det gröna stålet tätnar

JOHAN AUGUSTIN 8 APRIL, 2021

Nu meddelar AB Volvo och och ståljätten SSAB att de gemensamt ska producera marknadens första fordon i fossilfritt stål. Samtidigt ökar konkurrensen att vinna marknaden över stålutmanaren H2 Green Steel som backas av konkurrenten Scania.

Redan senare i år ska det första fordonet i grönt SSAB-stål stå klart, för att tillverkas i små volymer under 2022. Stålet till de första fordonen kommer från järnsvamp tillverkad vid Hybrits pilotanläggning i Luleå.

Källa: Dagens PS

Foto: H2 green steel

Publicerad av
simon matthis - 30 mar, 2021

Redan om tre år vill bolaget H2 green steel leverera fossilfritt stål från fabriken i Norra Svartby utanför Boden. Men bolagets styrelseordförande Carl-Erik Lagercrantz ser några hinder på vägen för att nå det målet.

Det handlar om kompetensbrist, tillgång på el och långa handläggningstider för miljötillstånd.

– Vi har ett stort elbehov och det känns orimligt med handläggningstider på tolv år för miljötillstånd. Det måste gå betydligt fortare. Den frågan tittar regeringens samordnare Peter Larsson på, och jag är övertygad om att de hittar en lösning. Vi siktar ju mot att vara i gång 2024 och vi behöver mycket elektricitet, så vi är måna om att denna fråga löses snabbt, säger Carl-Erik Lagercrantz till Norrländska Socia

När d
25 mi
komm

Källa

ER Onsdag 30 mars 2022 BALA-DEMOKRATEN

"Välkommen med din ansökan", hälsar Anders Thor, ansvarig för samhällsfrågor på Northvolt. FOTO: JERRY RIDDIN

På den historiska dagen i Kvarnsveden fredagen den 25 februari var Peter Carlsson, medgrundare och vd på Northvolt på plats via länk. FOTO: MARTIN LINDSTRÖM

Nu jagar Northvolt Fem efter personal

BORLÄNGE Personalrekryteringen till Northvolt Fem har börjat. Företaget planerar för jobbträff på Galaxen.

de befintliga anläggningarna och dess infrastruktur.

I bästa fall ska Northvolt Fem i Kvarnsveden vara klar och redo för produktion i

med Stora Enso på plats i Kvarnsveden, det har vi gjort sedan affären blev känd den 25 februari, berättar Anders Thor, ansvarig

Den som går in på hemsidan och söker jobb på fabriken i Borlänge ser att företaget jobbar med olika spår.

– Det handlar om att hitta

– Vi behöver folk på plats tidigare än så.

Samtidigt är väl er affär med Stora Enso inte klar än?

Apr 7, 2021

HYBRIT: SSAB, LKAB och Vattenfall bygger unik pilot för storskalig vätgaslagring för en kvarts miljard i Luleå

Viktig del på vägen mot fossilfritt stål.

SSAB, LKAB och Vattenfall påbörjar bygget av ett bergrumslager för fossilfri vätgas i pilotskala i anslutning till HYBRIT:s pilotanläggning för direktreduktion i Luleå. Det är ett viktigt steg i utvecklingen mot en fossilfri värdekedja för fossilfritt stål. Investeringskostnaden på drygt 250 miljoner kronor delas i lika delar av ägarbolagen och Energimyndigheten som stöttar via Industriklivet.

Som en del av HYBRIT, SSAB:s, LKAB:s och Vattenfalls gemensamma initiativ, startar Hybrit Development AB bygget av ett vätgaslager i Svartöberget för att utveckla tekniken för lagring. Fossilfri vätgas som ersätter kol och koks är en avgörande del i produktionstekniken för fossilfri järn- och stålproduktion, där utsläppen av koldioxid i princip elimineras.

Vätgaslager bedöms spela en väldigt viktig roll för framtida effekt- och energibalansering och storskalig vätgasproduktion. Lagret beräknas att vara färdigt och i drift från år 2022 fram till 2024.

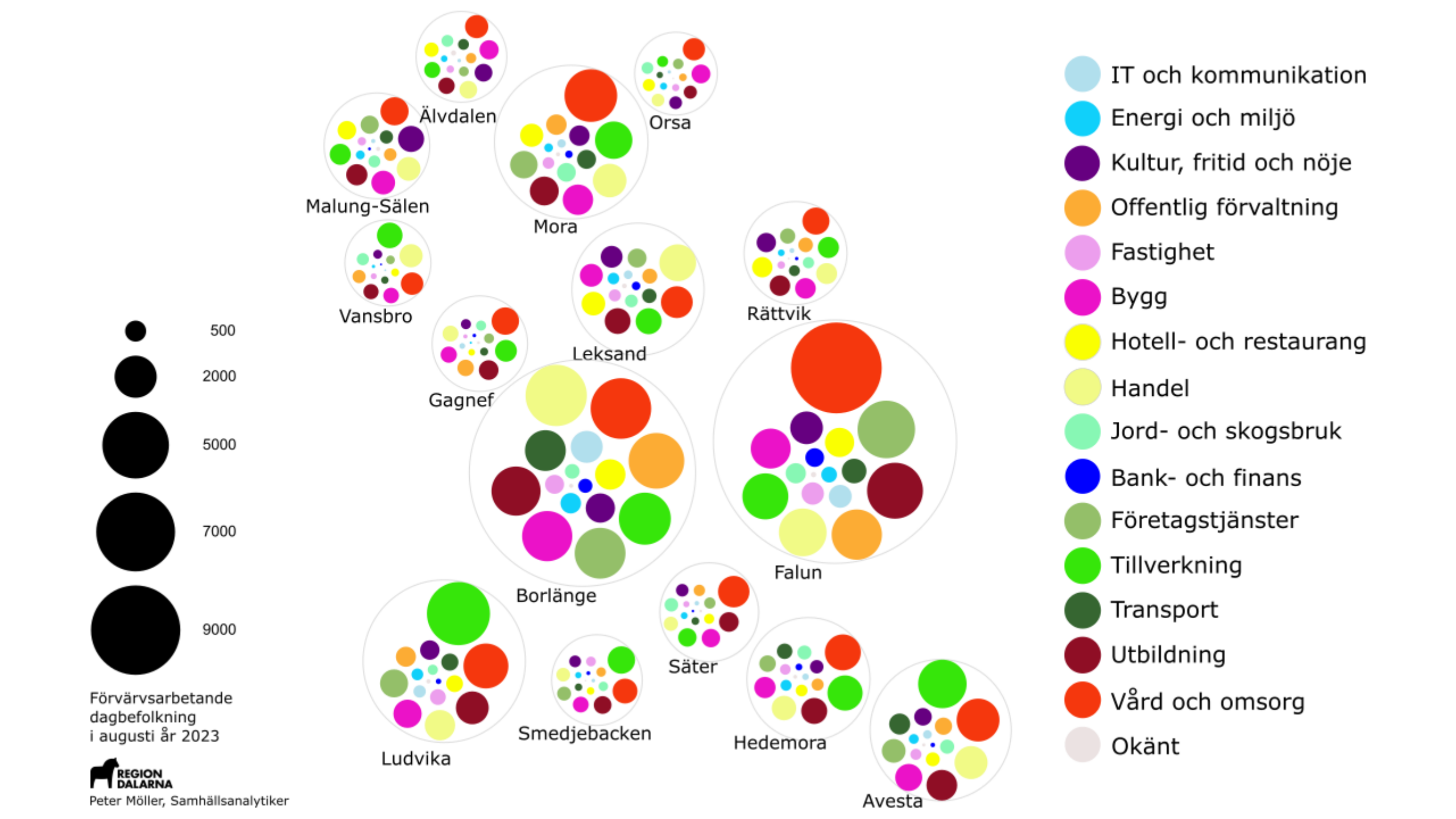
–Det är mycket glädjande att HYBRIT fortsätter att leda utvecklingen av effektiv produktion av fossilfritt stål när vi nu också bygger ett pilotlager för storskalig fossilfri vätgas i Luleå. Lagring ger möjligheten att variera efterfrågan på el och stabilisera energisystemet genom att producera vätgas då det finns mycket el, till exempel när det blåser, och använda lagrad vätgas när elsystemet är ansträngt, säger Andreas Regnell, strategichef Vattenfall och styrelseordförande i HYBRIT.

Källa: Svensk Verkstad

Green transition in Sweden

- Transition on its way: -27% decrease in greenhouse gas emissions from production since 2008
- More efficient production technologies, use of renewable energy sources, green innovation, changed consumption patterns
- Green investments in northern Sweden: around 98 billion Euro committed (Fossil free steel: Hybrit in Lulea and Gällivare; Green industrial park: Haraholmen in Piteå, Europe‘s largest onshore windfarm: Markbygden in Piteå, Climate-neutral industrial area, battery production: Northvolt in Skellefteå, Electrical aviation: Skellefteå, etc.)
- Key factors: Accessible and cheaper renewable energy and supply of raw materials (2023: LKAB mining company announced the discovery of a one million tonnes deposit of rare earths in Kiruna)
- Challenges: meeting the increasing demand for renewable energy, access to raw material essrential for green technologies, incl. wind turbines and electric vehicles; domestic material consumption, insufficient grid capacity for electric infrastructure

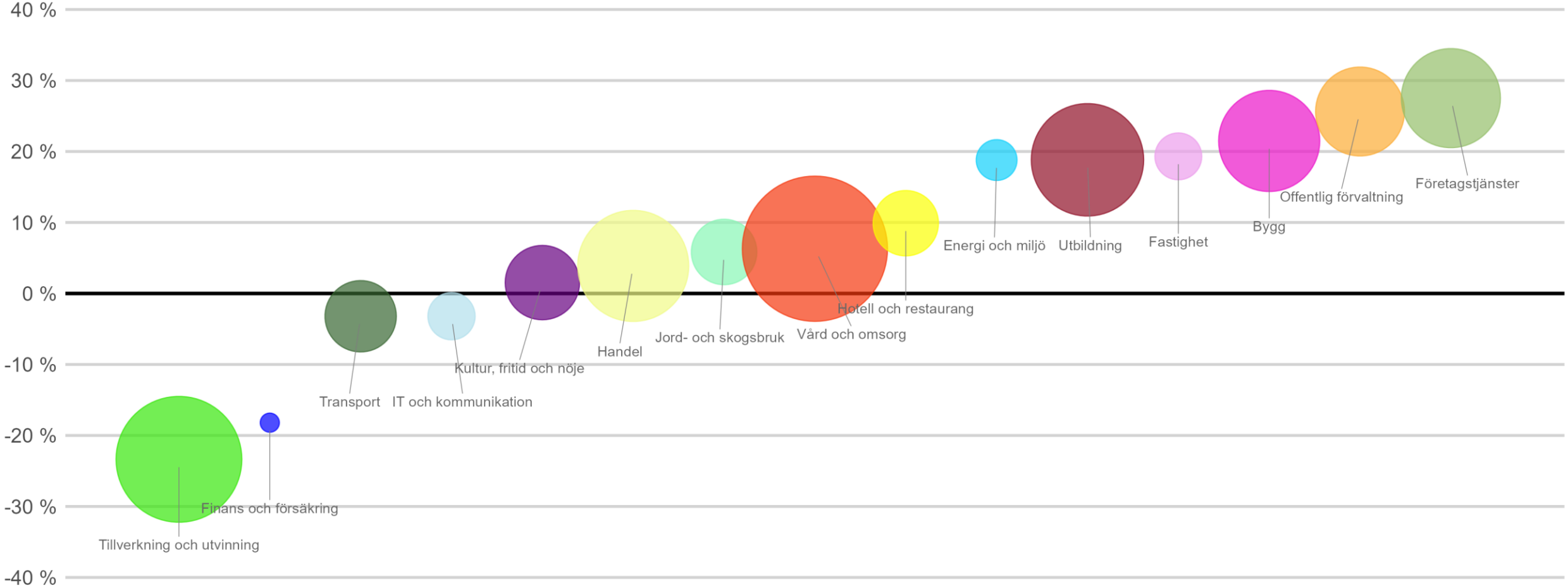
Från Sverker Lindblads kunskapsseminarium ”Territoriella perspektiv på den gröna industrialiseringen”

REGION DALARNA

Peter Möller, Samhällsanalytiker

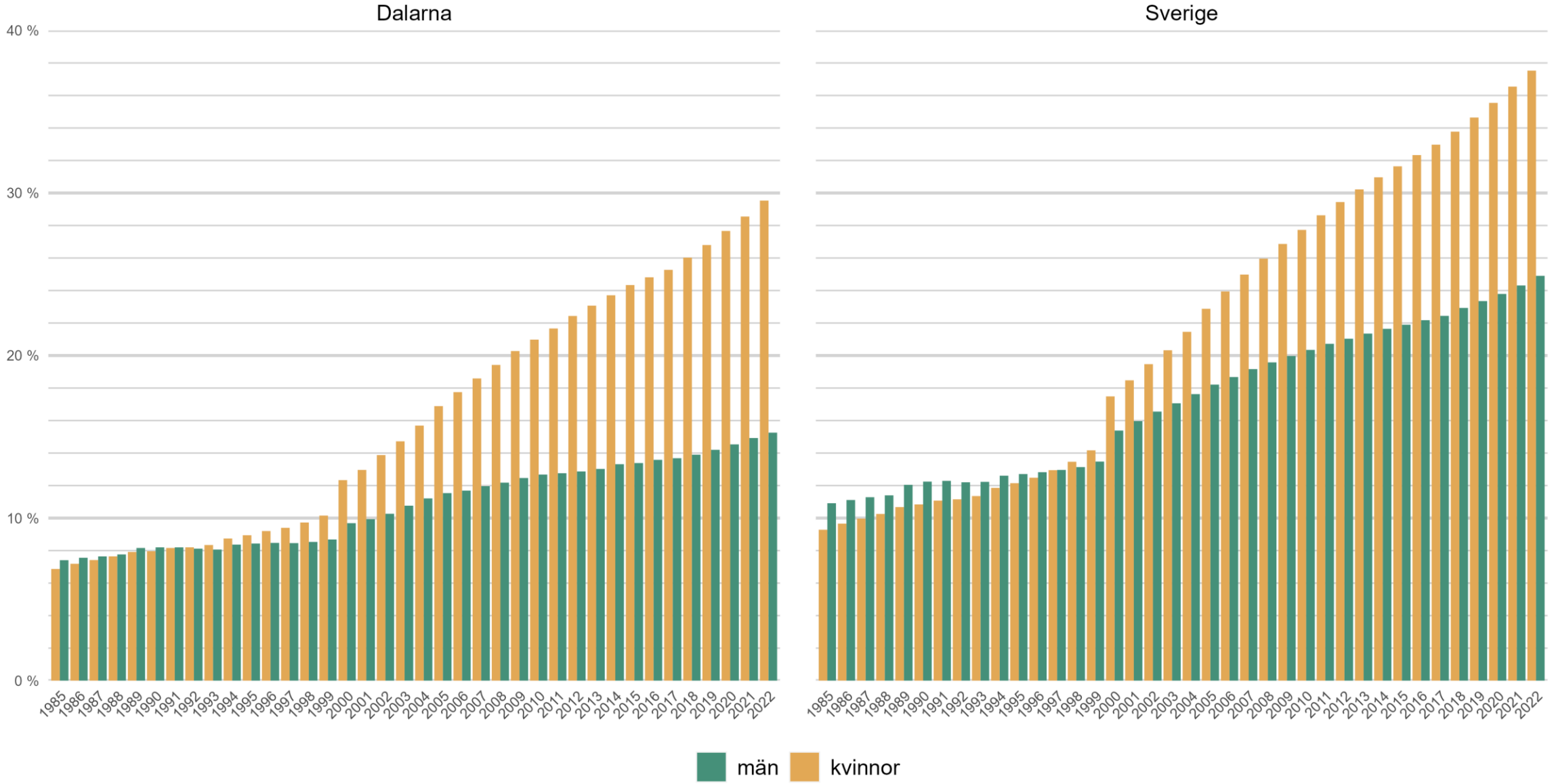
Förändring antal sysselsatta i Dalarna år 2008-2021

Källa: SCB:s öppna statistikdatabas, Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna
OBS! Från och med år 2019 samlas statistiken in på ett annat sätt och är därmed inte fullt jämförbar med tidigare år
Jord- och skogsbruk definierades om 2011 och därför har förändringen mellan år 2010 och 2011 tagits bort ur beräkningen

REGION DALARNA

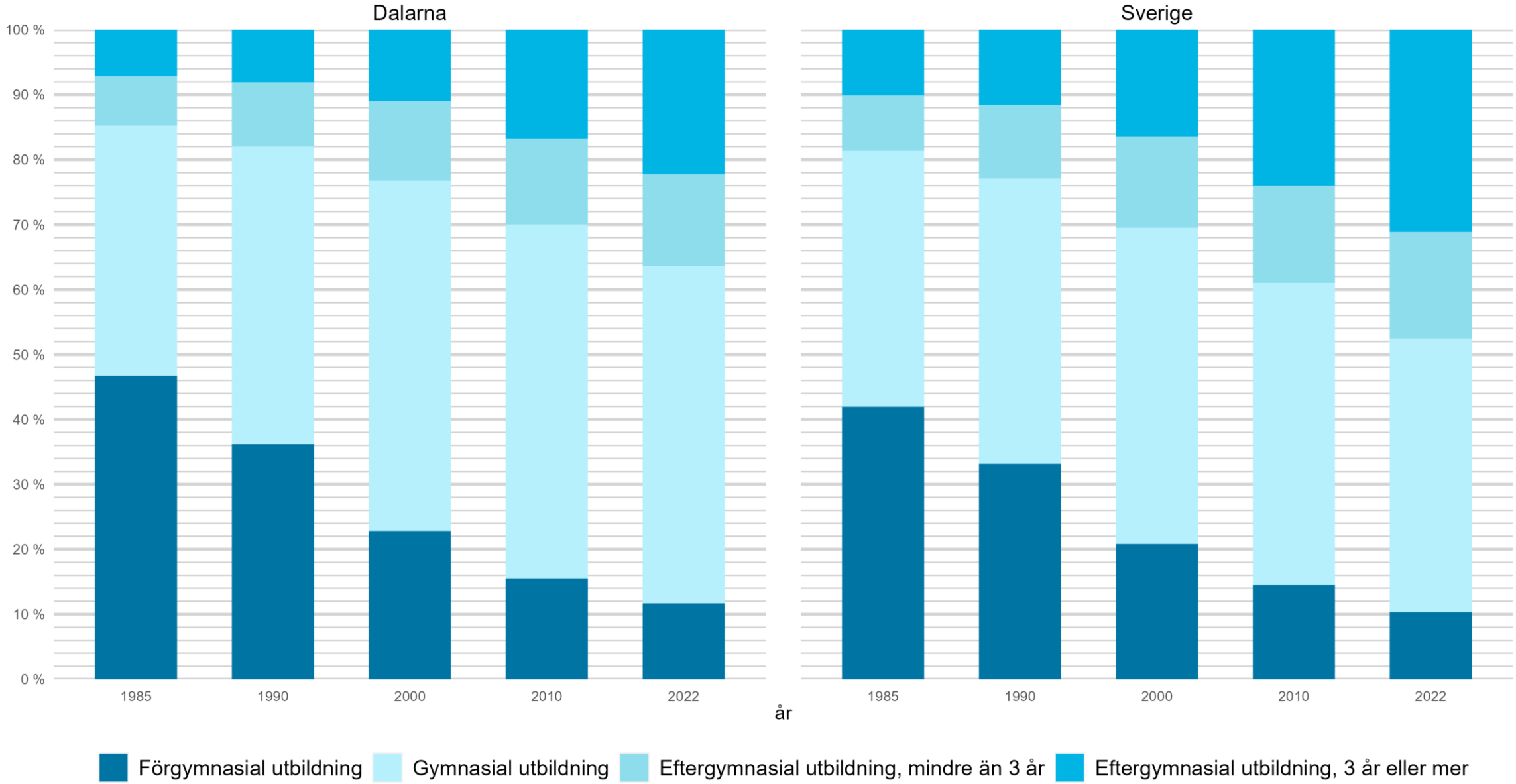
Andel högutbildade invånare 25-64 år

Källa: SCB:s öppna statistikdatabas.
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna
Definitionen av högutbildade är individer med minst 3 års eftergymnasial utbildning.

REGION DALARNA

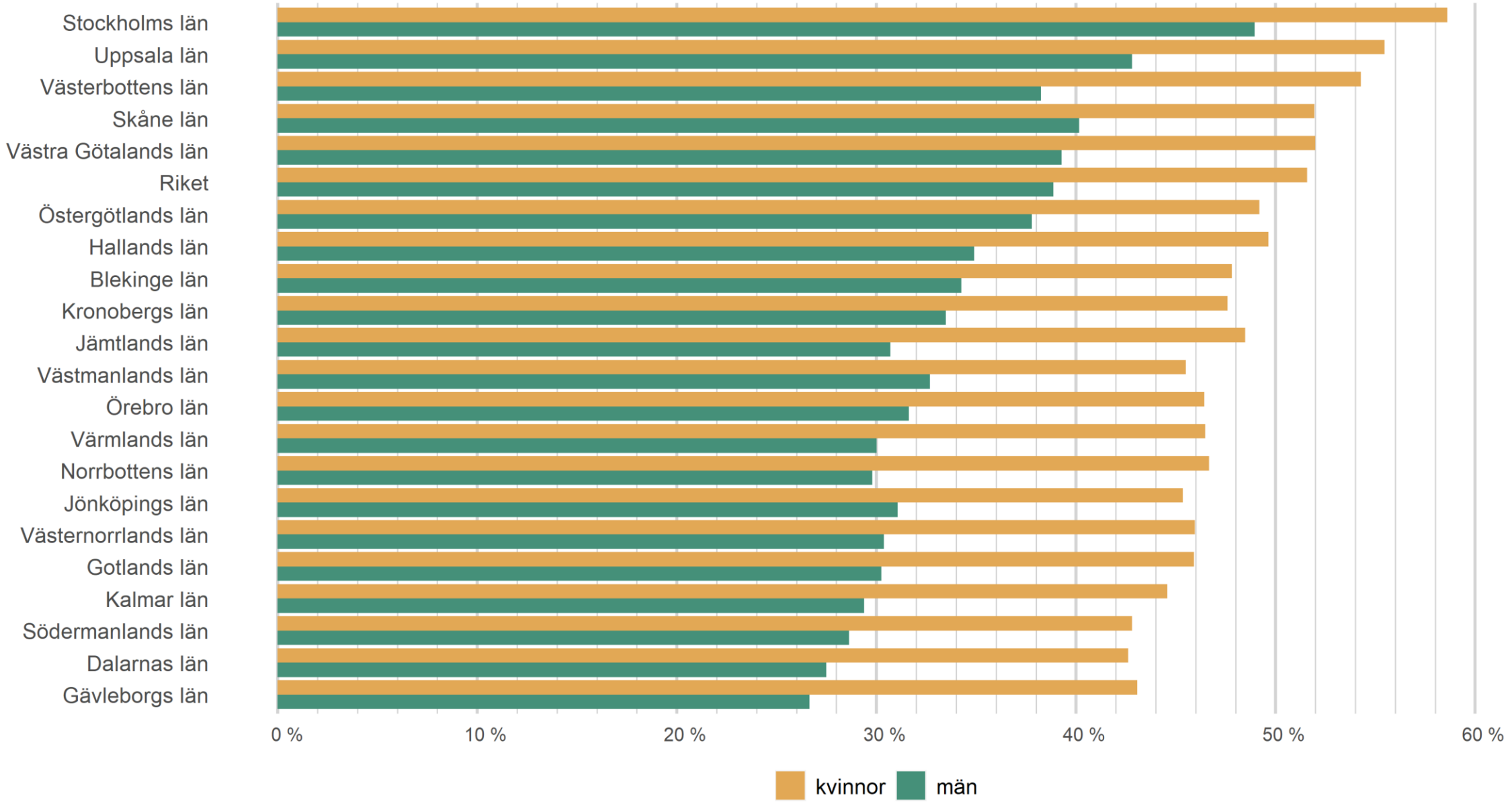
Utbildningsnivå för invånare 25-64 år

Källa: SCB:s öppna statistikdatabas.
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

REGION DALARNA

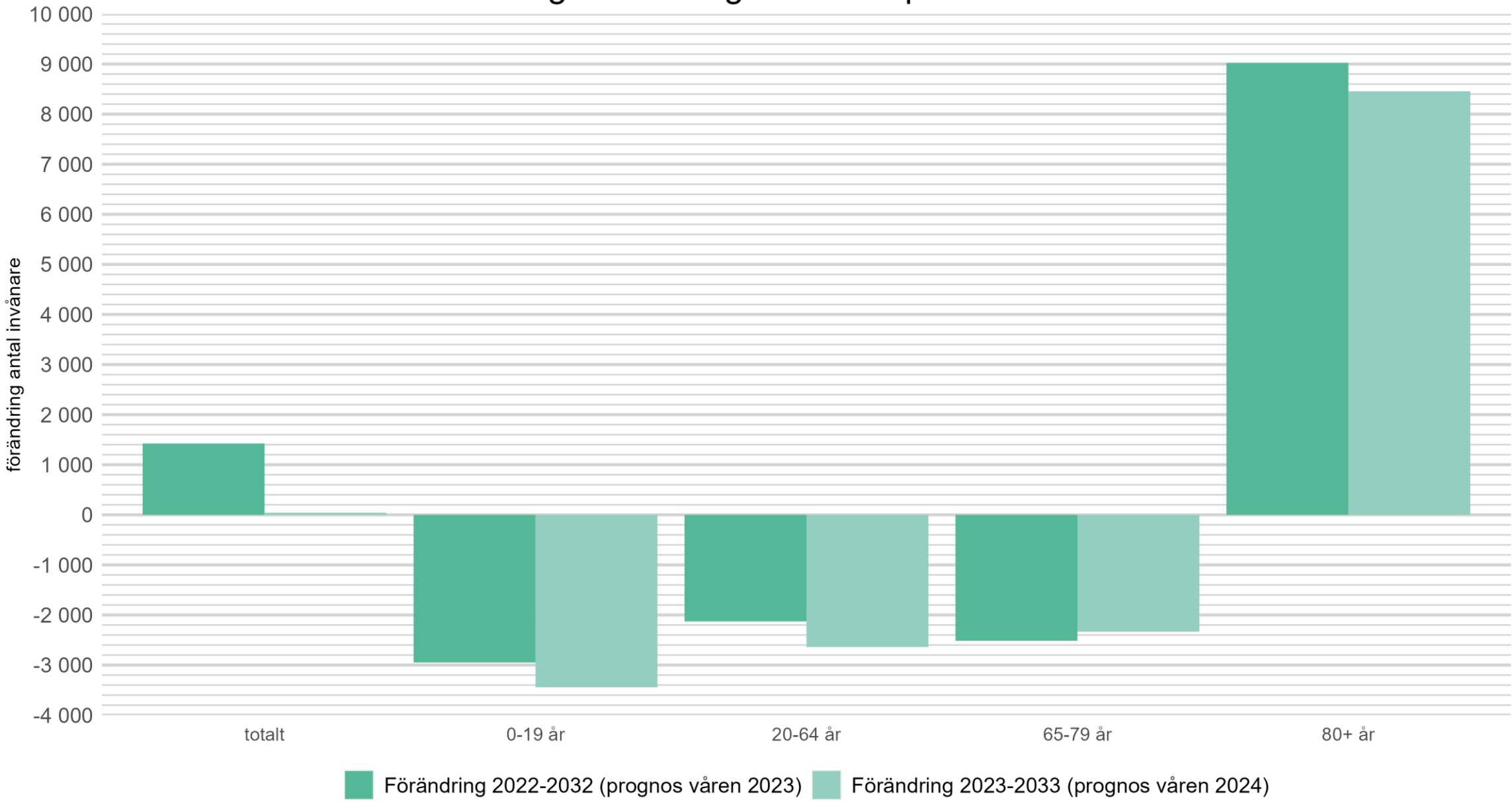
Andel 25-64 år med eftergymnasial utbildning år 2021

Källa: SCB:s befolkningsprognos
Bearbetning: Peter Möller, Region Dalarna

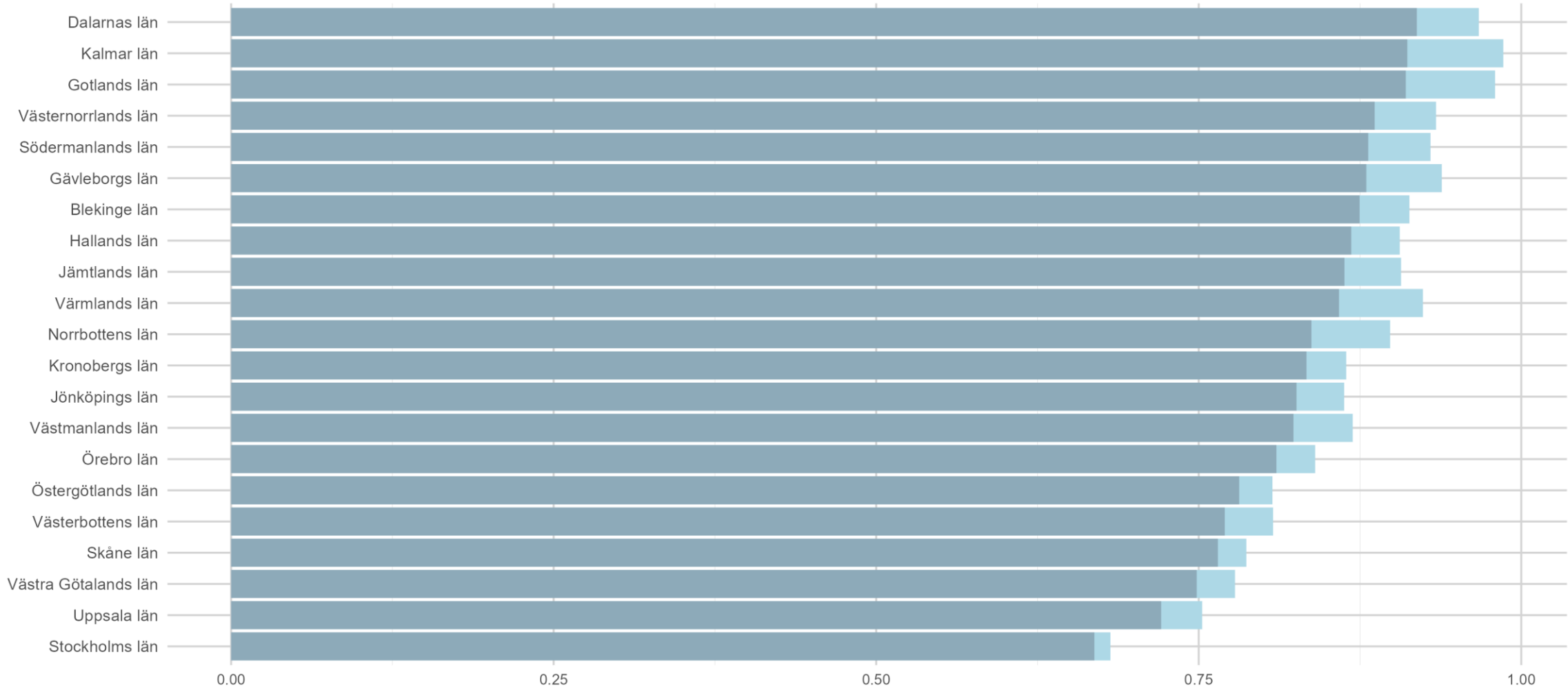
REGION DALARNA

Befolkningsförändring i Dalarna på 10 års sikt

Källa: SCB:s befolkningsprognos
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

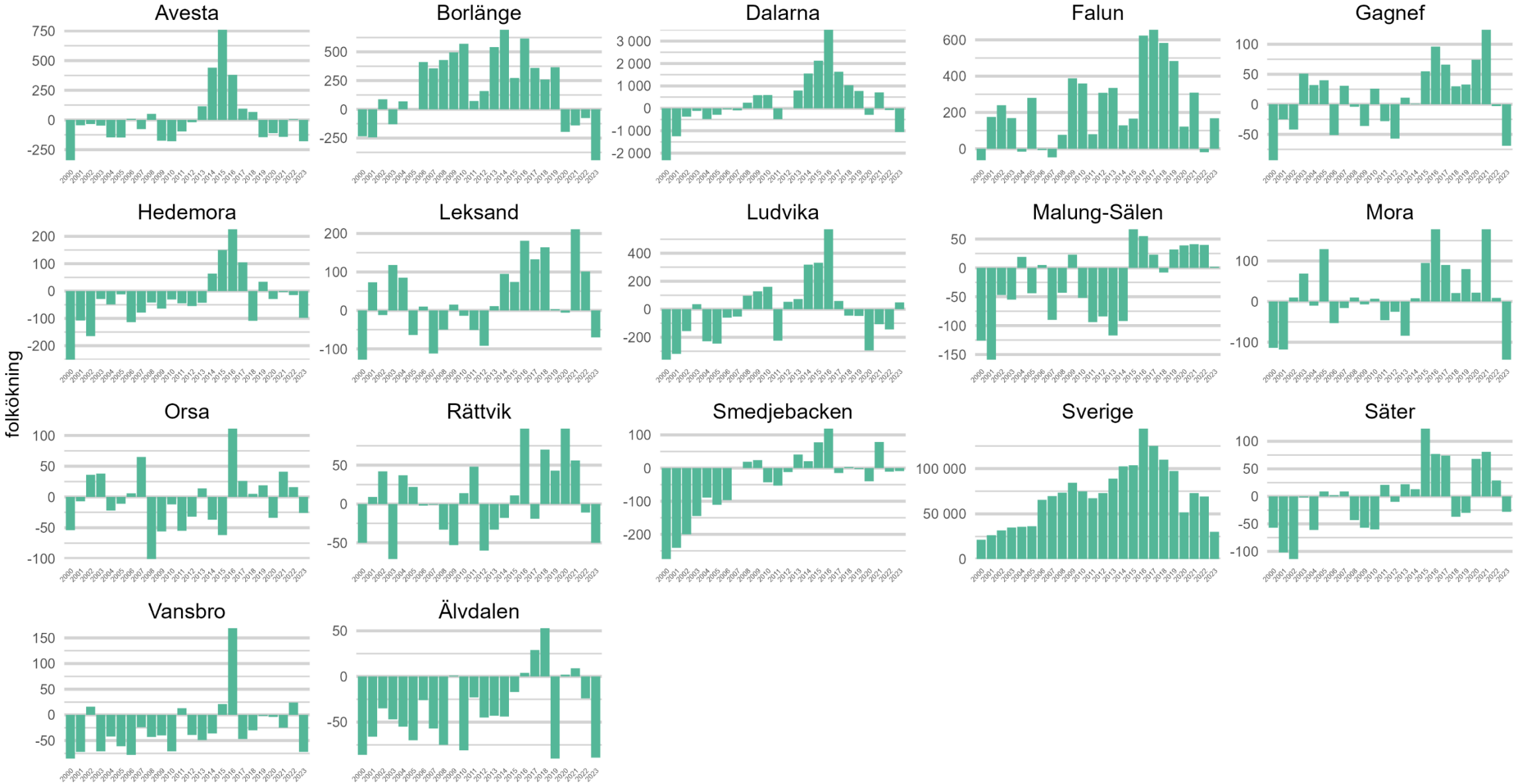
Förändring av försörjningskvoten i Sveriges län mellan år 2023 och år 2033

Källa: SCB:s öppna statistikdatabas, befolkningsmängd och befolkningsprognos
Bearbetning: Peter Möller, Region Dalarna
Försörjningskvoten beräknas genom att lägga ihop antalet personer 0-19 år med antalet personer 65+ år och dividera med antalet personer 20-64 år.
En kvot på 1 innebär att det finns lika många barn, unga och äldre som det finns personer i arbetsför ålder (20-64 år).

REGION DALARNA

Folkökning i Dalarnas kommuner år 2000-2023

Källa: SCB:s öppna statistikdatabas
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Maria Pleiborn
Demografi, Bostadsmarknadsexpert
2mo

Skellefteå måste således bryta en sedan länge pågående trend. Och konkurrera med andra kommuner om att erbjuda de bästa förutsättningarna för att leva och bo och påverka hur verkligheten blir. Då, men först då, får SCB fel. #demografi #bopol
https://lnkd.in/dUa7hBiZ

Kommunalråd sågar SCB:s befolkningsprognos: "Stämmer inte med verkligheten"
dn.se

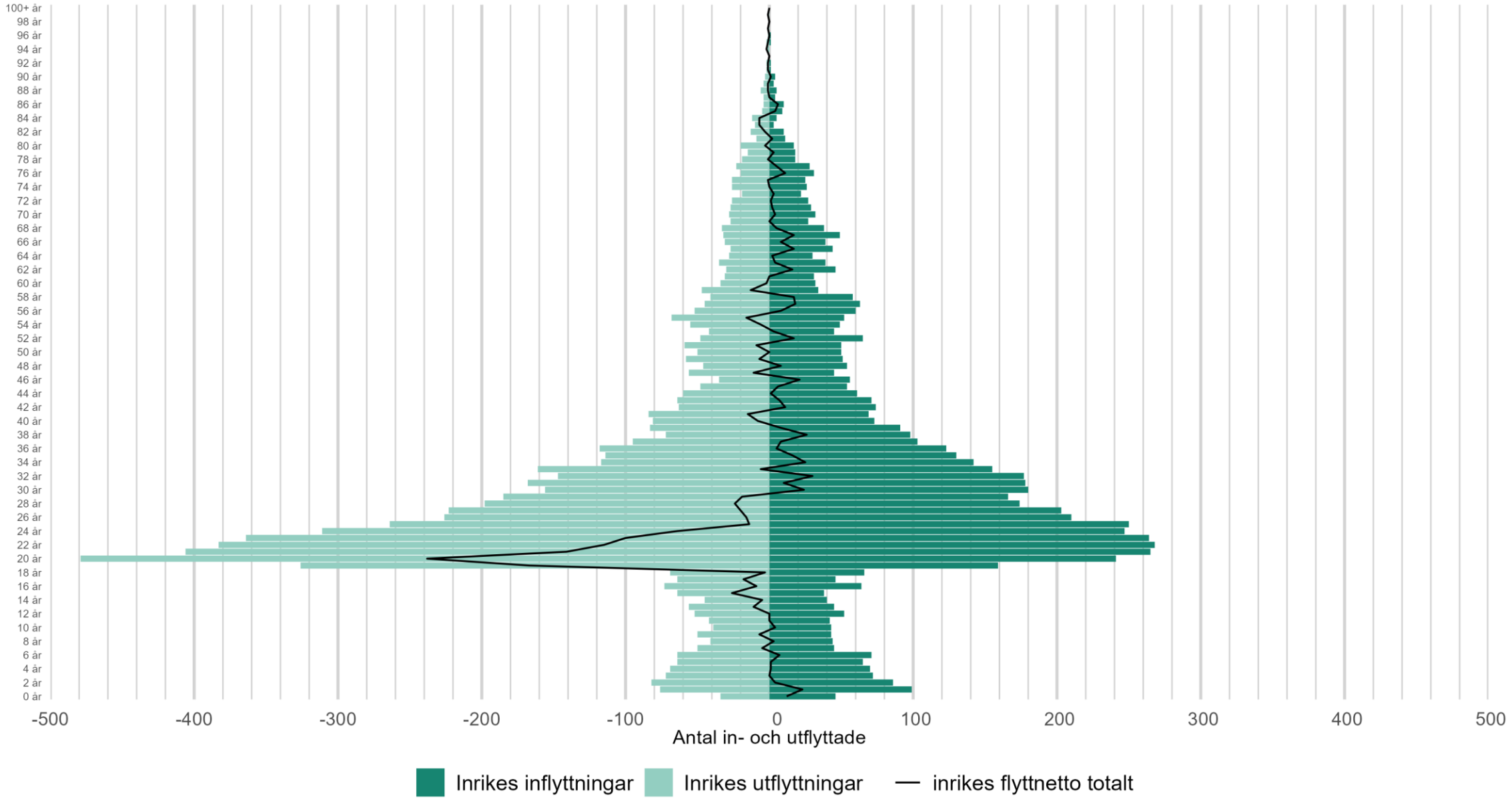
Folkökning i Västerbottens kommuner

Källa: SCB:s öppna statistikdatabas, bearbetning av Samhällsanalys, Region Dalarna.

REGION DALARNA

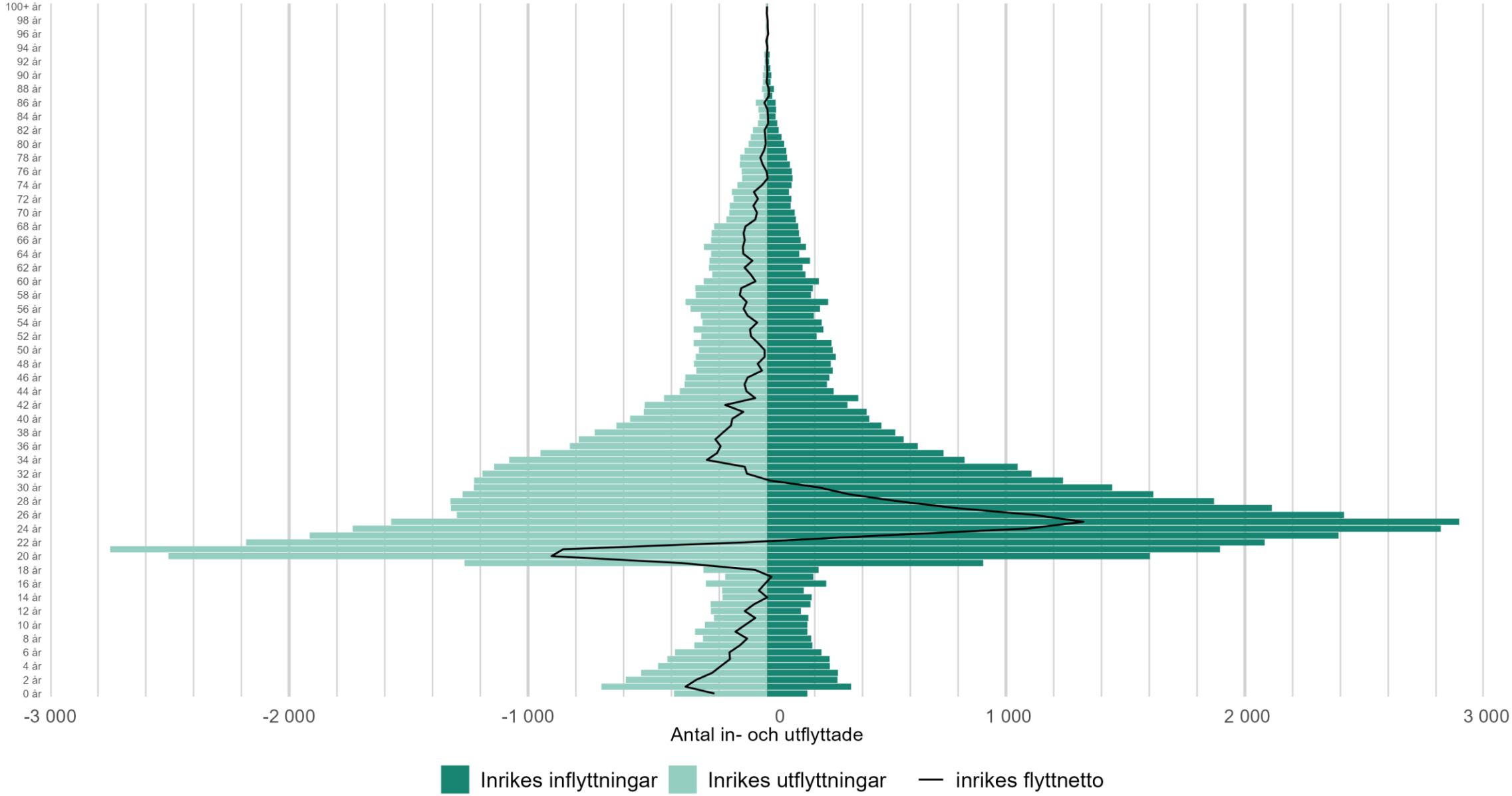
In- och utflyttning i Dalarnas län

Källa: Befolkningsstatistik, SCB:s öppna statistikdatabas
Bearbetning av Samhällsanalys, Region Dalarna

REGION DALARNA

In- och utflyttning i Stockholms län

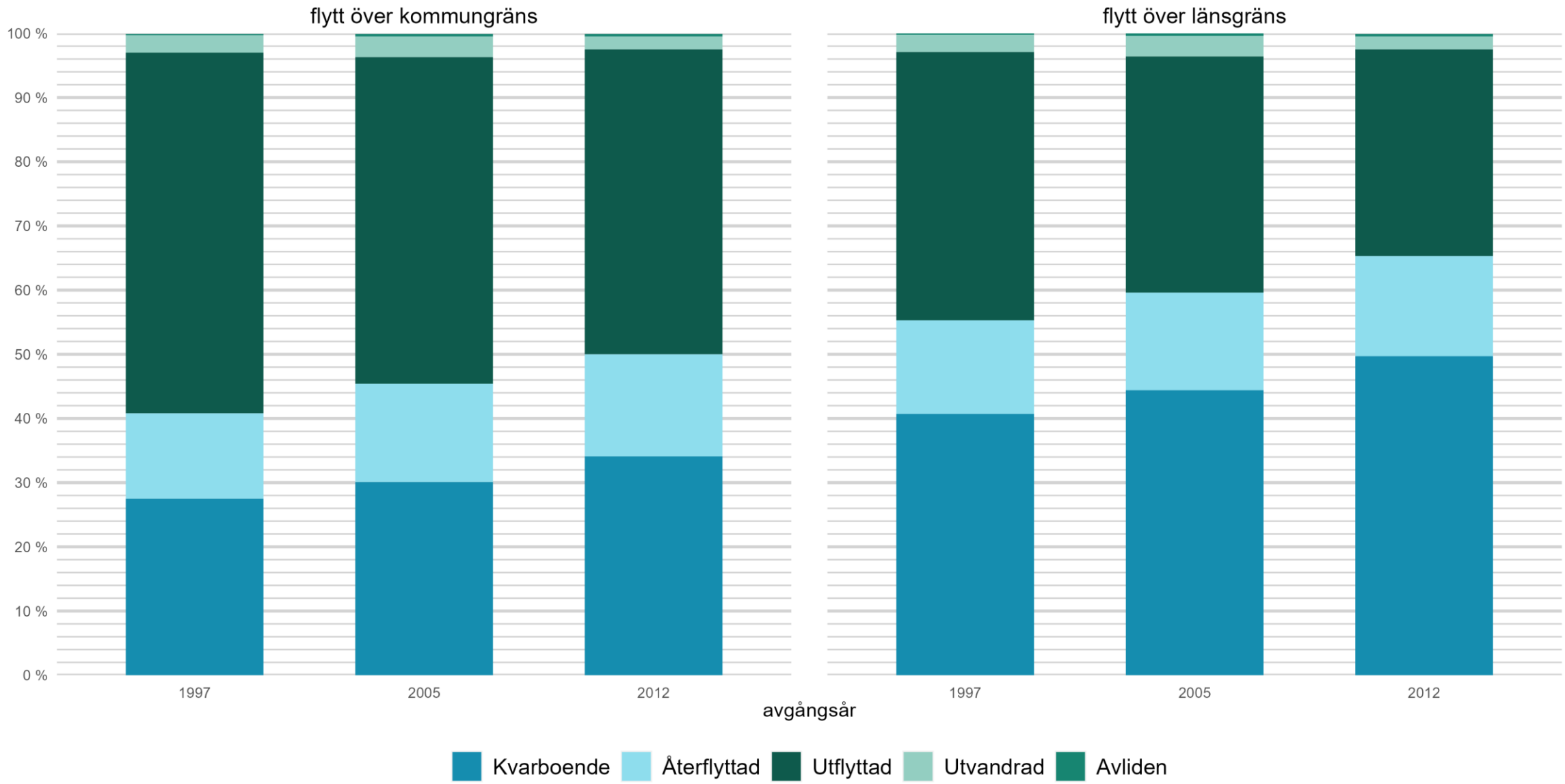

Källa: Befolkningsstatistik, SCB:s öppna statistikdatabas
Bearbetning av Samhällsanalys, Region Dalarna

REGION DALARNA

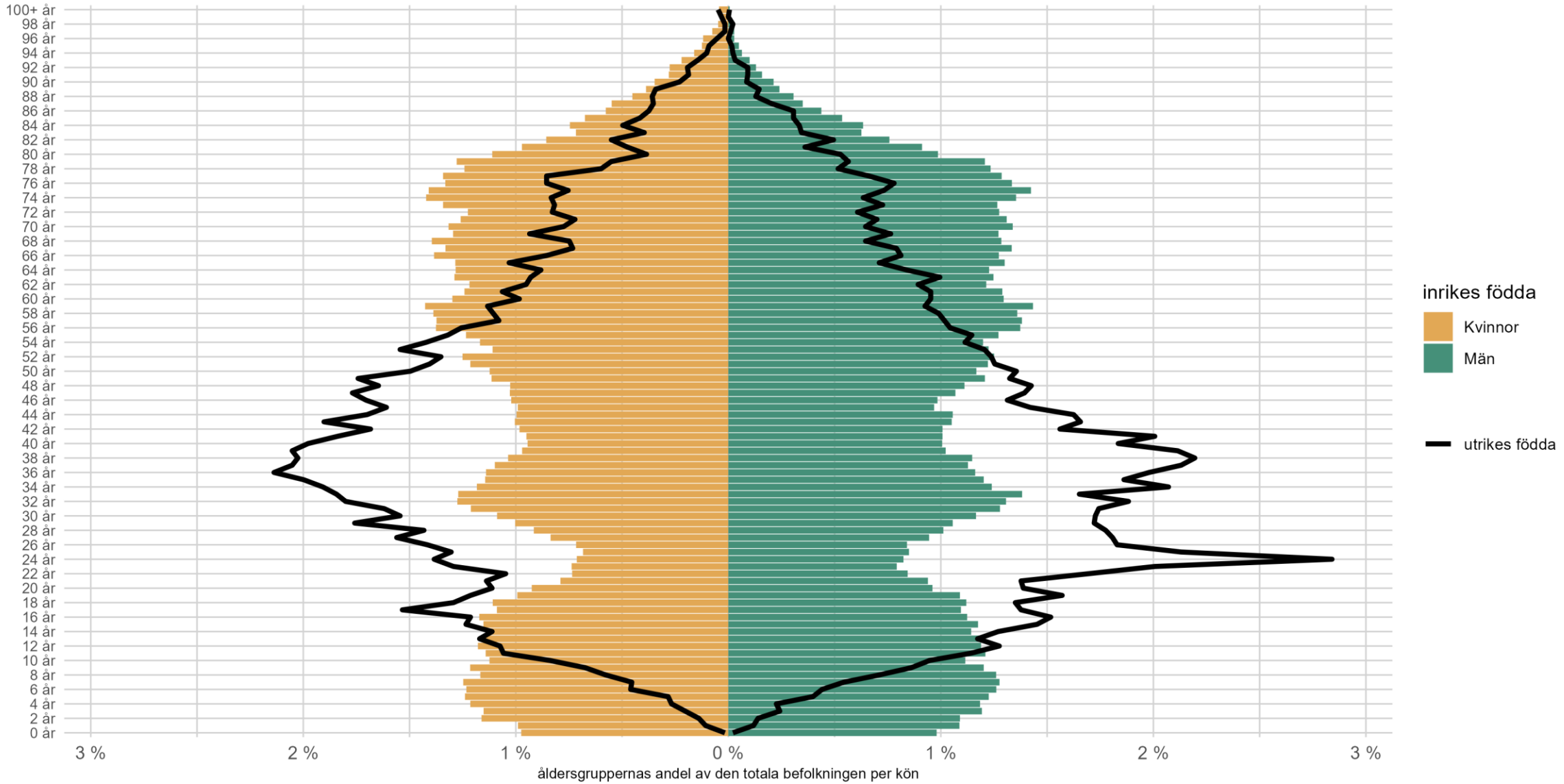
Var finns Dalarnas avgångselever från gymnasiet tio år senare?

- analys av kvarboende och flyttningar över kommun- respektive länsgräns

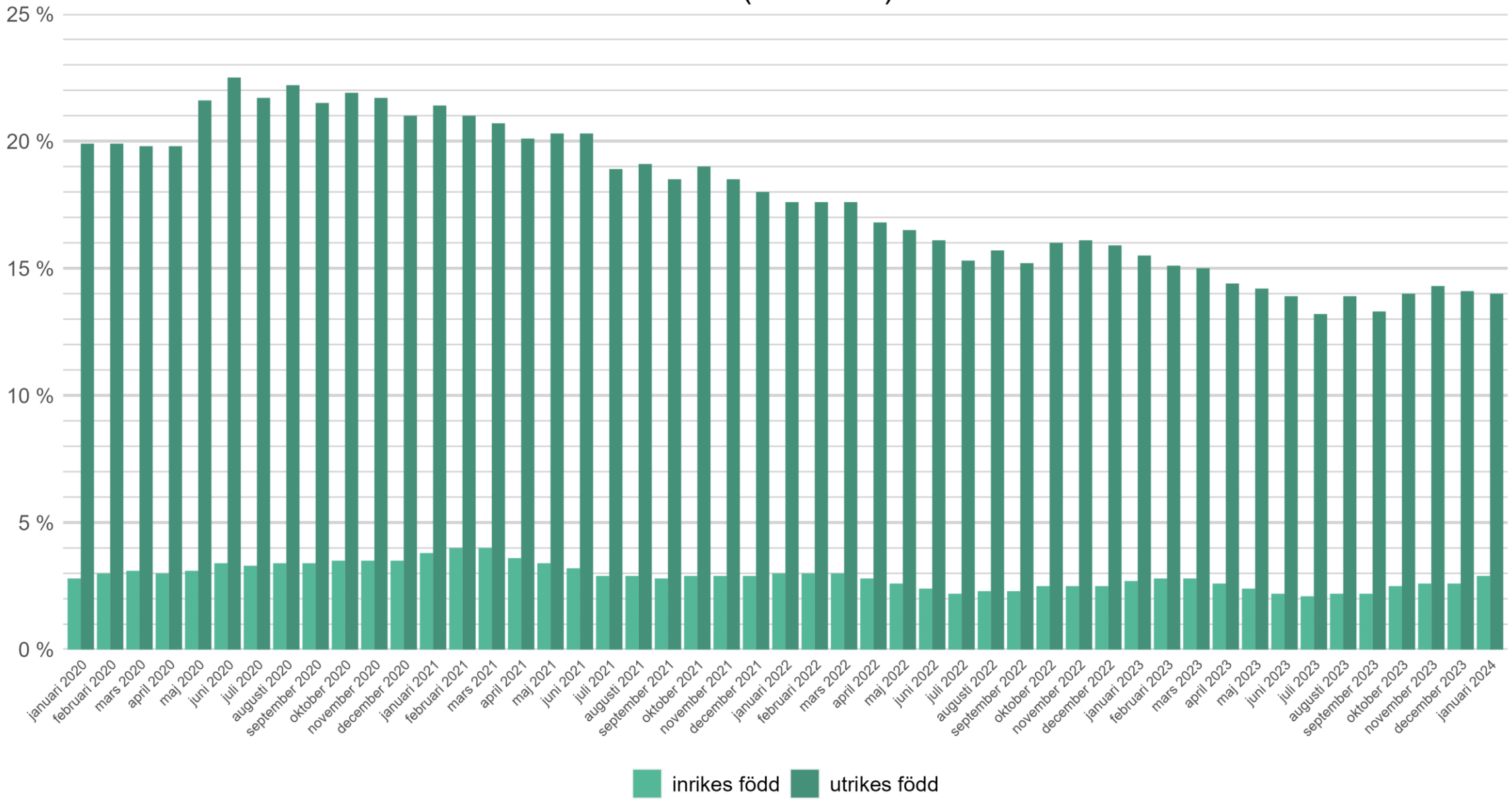
Källa: NMS-databasen (SCB)
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Inrikes födda i Dalarnas län år 2023
jämfört med utrikes födda

Källa: SCB
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

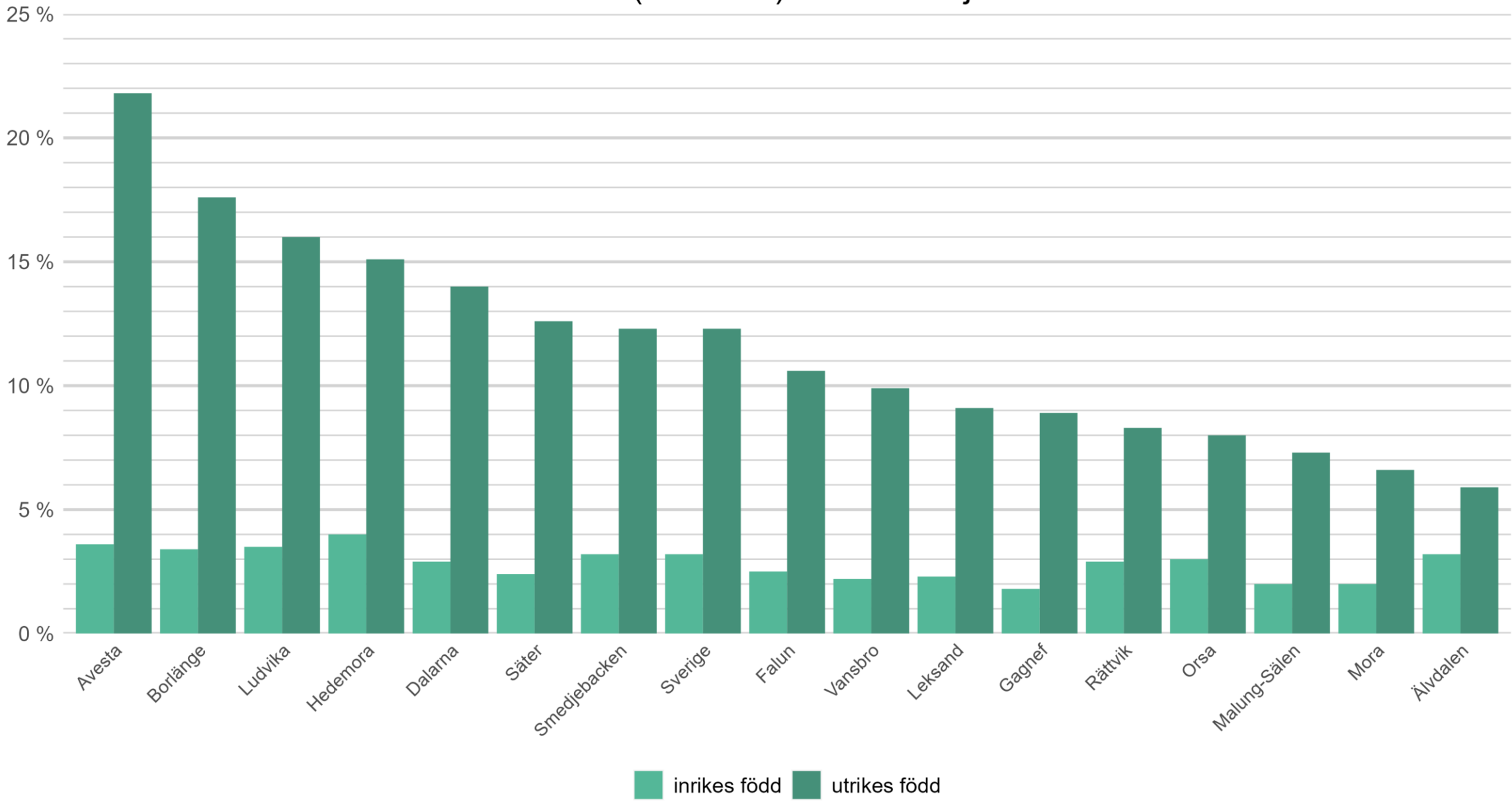
Andel arbetslösa (20-64 år) i Dalarna

Källa: SCB:s öppna statistikdatabas, Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS)
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

REGION DALARNA

Andel arbetslösa (20-64 år) i Dalarna i januari 2024

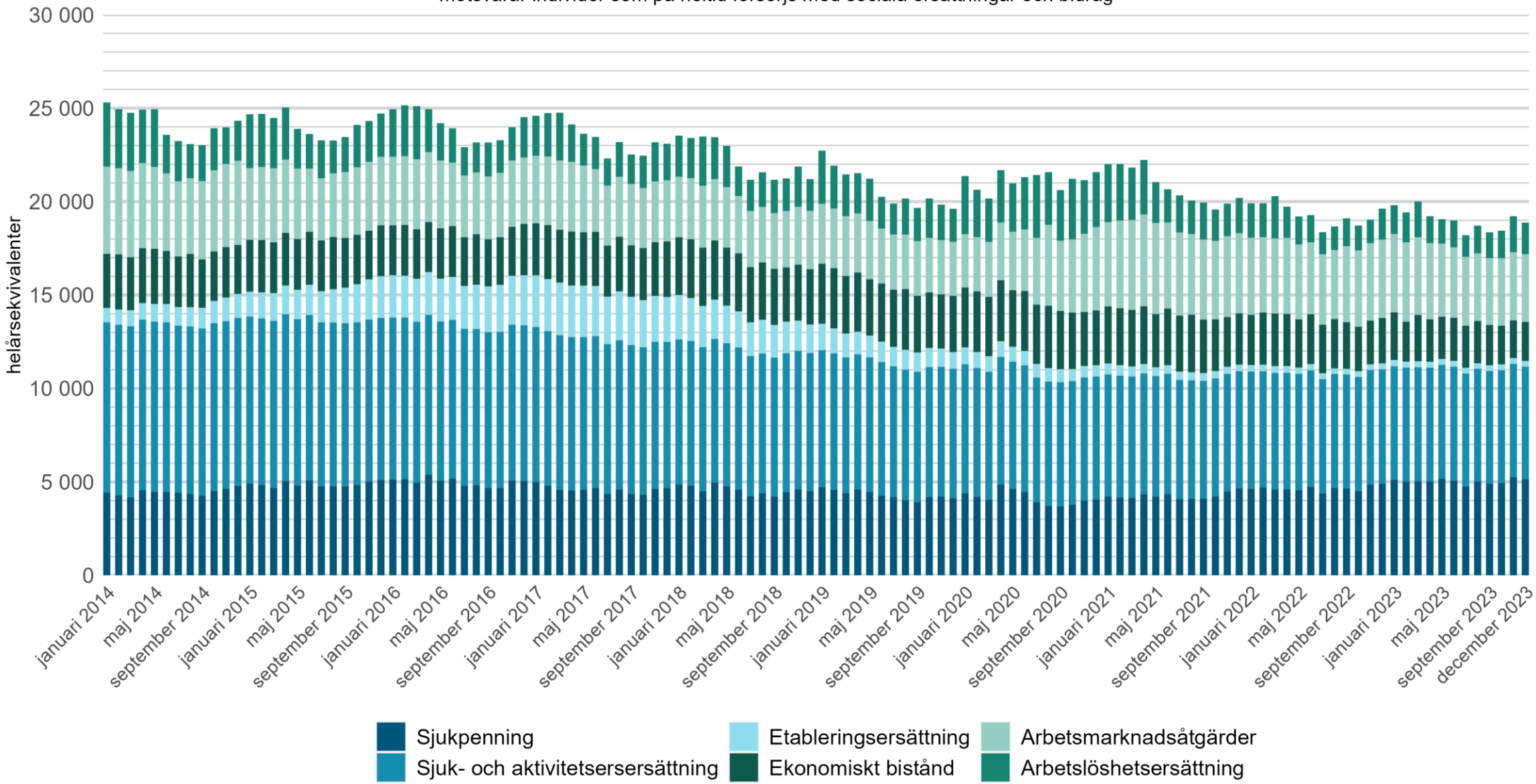

Källa: SCB:s öppna statistikdatabas, Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS)
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

REGION DALARNA

Helårsekvivalenter för invånare 20-64 år i Dalarna

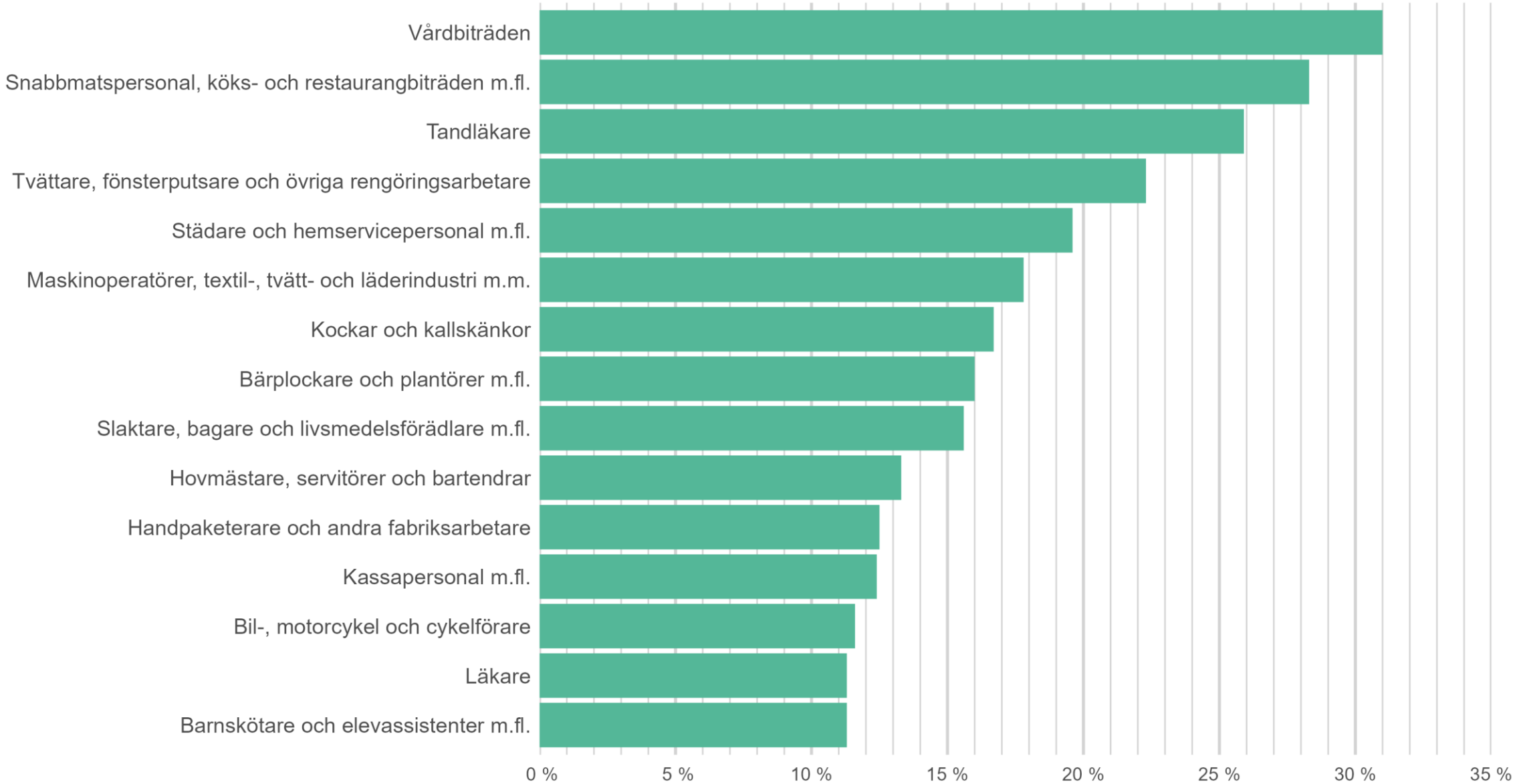
- motsvarar individer som på heltid försörjs med sociala ersättningar och bidrag

Källa: SCB:s öppna statistikdatabas
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

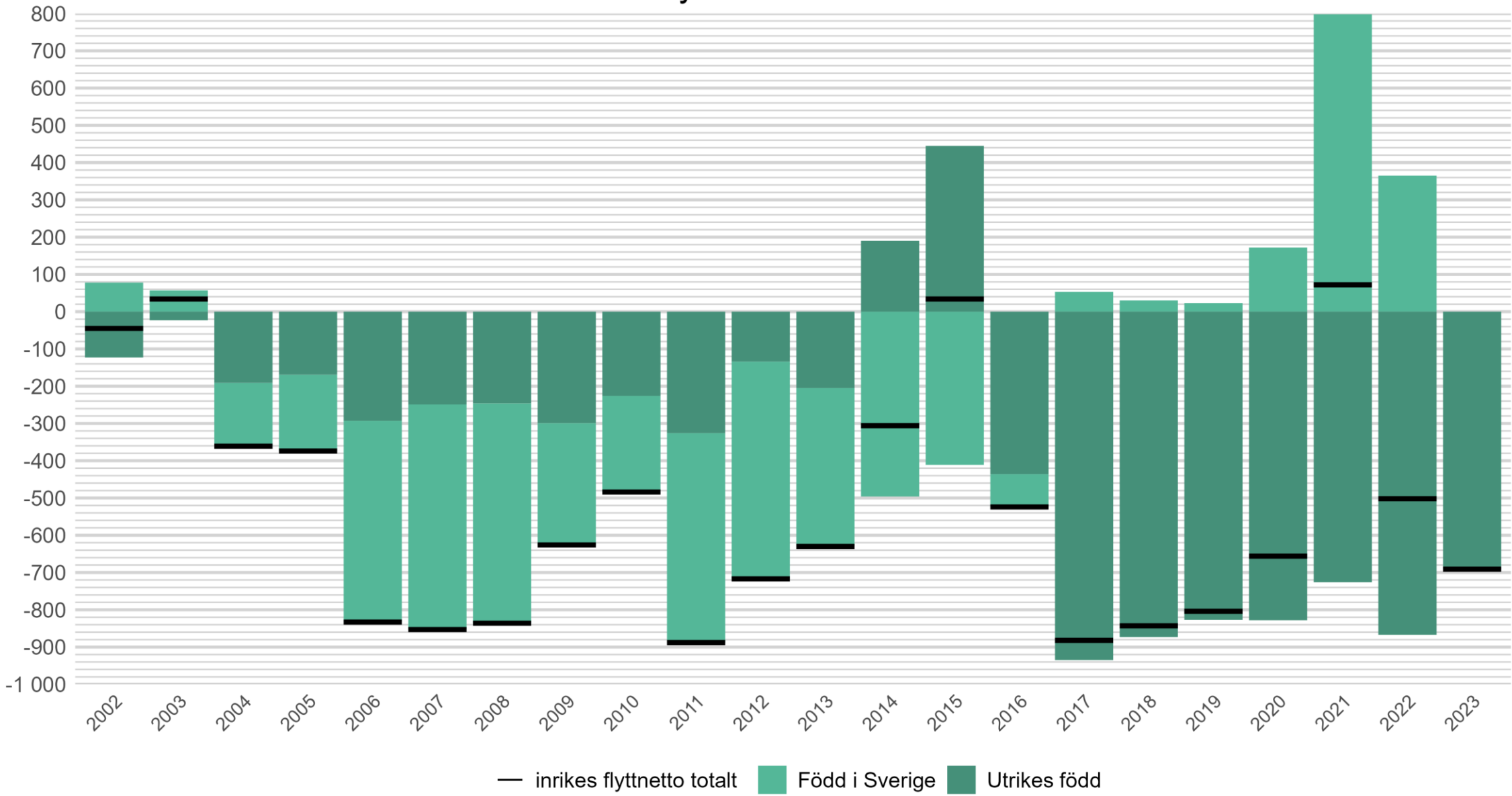
REGION DALARNA

Högst andel utrikes födda som invandrat de senaste 10 åren per yrke i Dalarnas län år 2021

Källa: NMS-databasen (SCB)
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna
Endast yrken med minst 20 förvärsarbetande har tagits med i diagrammet.

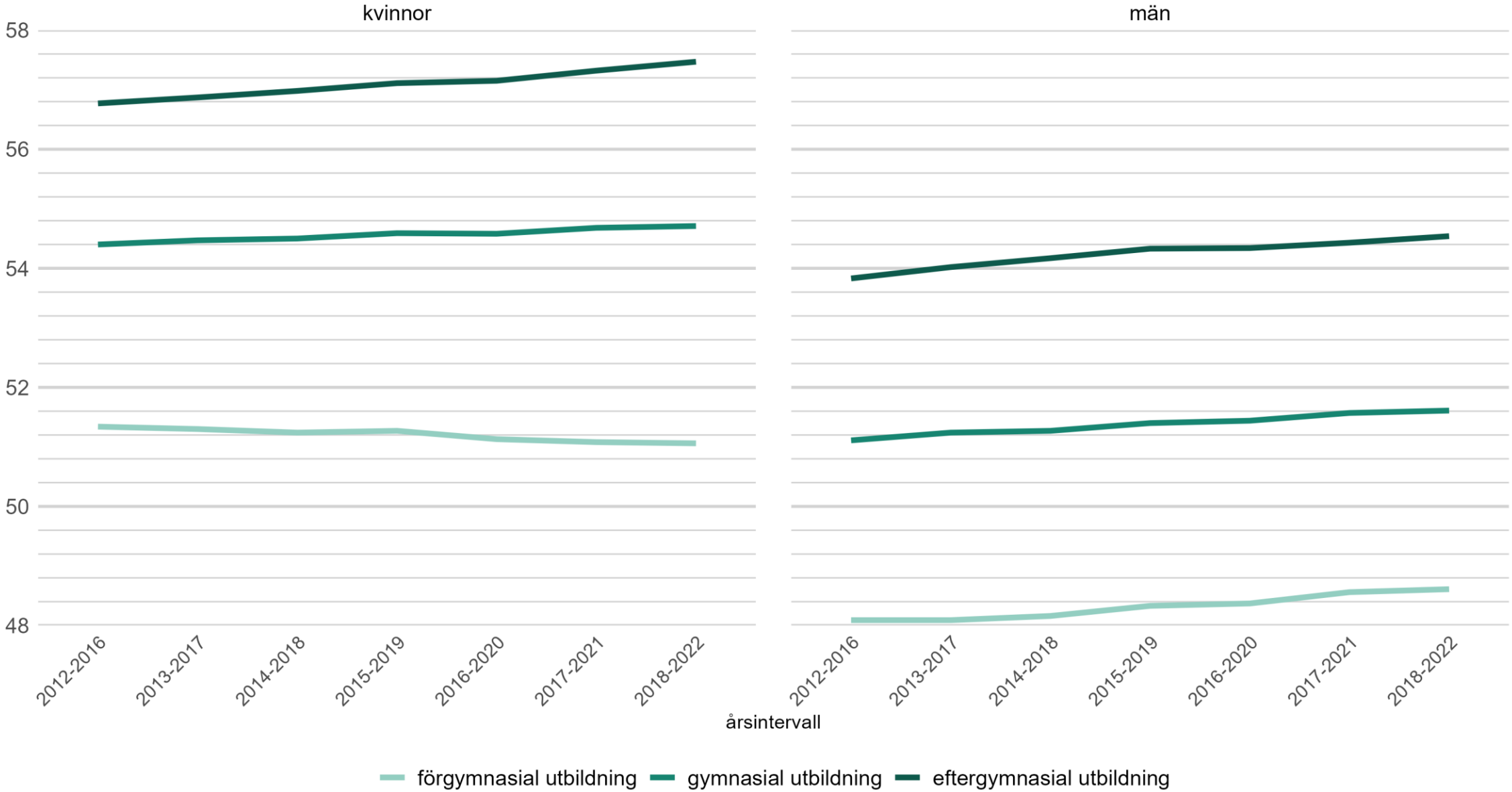
Inrikes flyttnetto i Dalarna

Källa: SCB:s öppna statistikdatabas
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna
Inrikes flyttnetto är skillnaden mellan de som flyttat in till och de som flyttat ut från en kommun/region, från och till andra kommuner/regioner

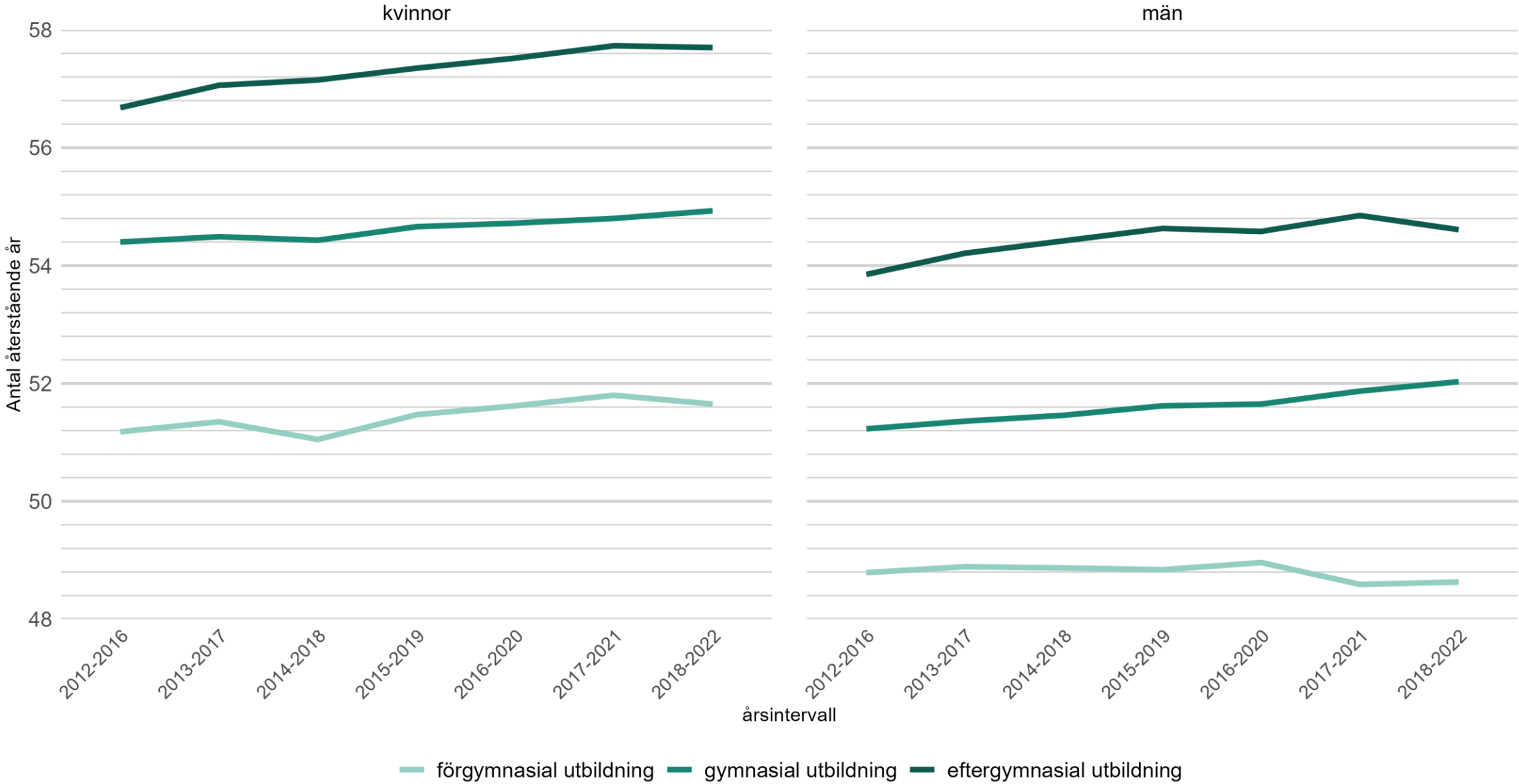
REGION DALARNA

Återstående medellivslängd vid 30 år års ålder i Sverige

Källa: Demografisk analys - Befolkning, SCB:s öppna statistikdatabas
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

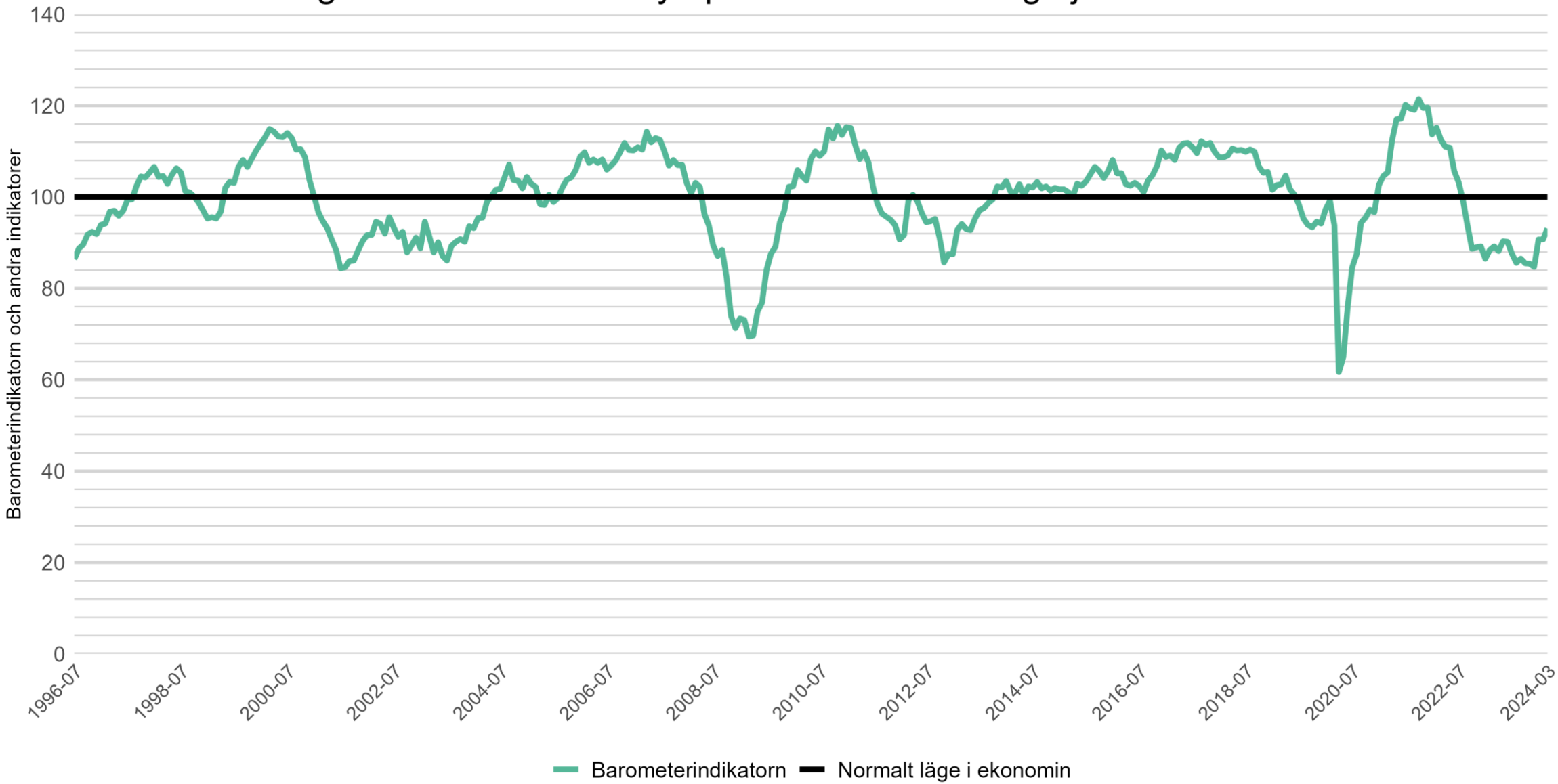
Återstående medellivslängd vid 30 år års ålder i Dalarna

Källa: Demografisk analys - Befolkning, SCB:s öppna statistikdatabas
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

REGION DALARNA

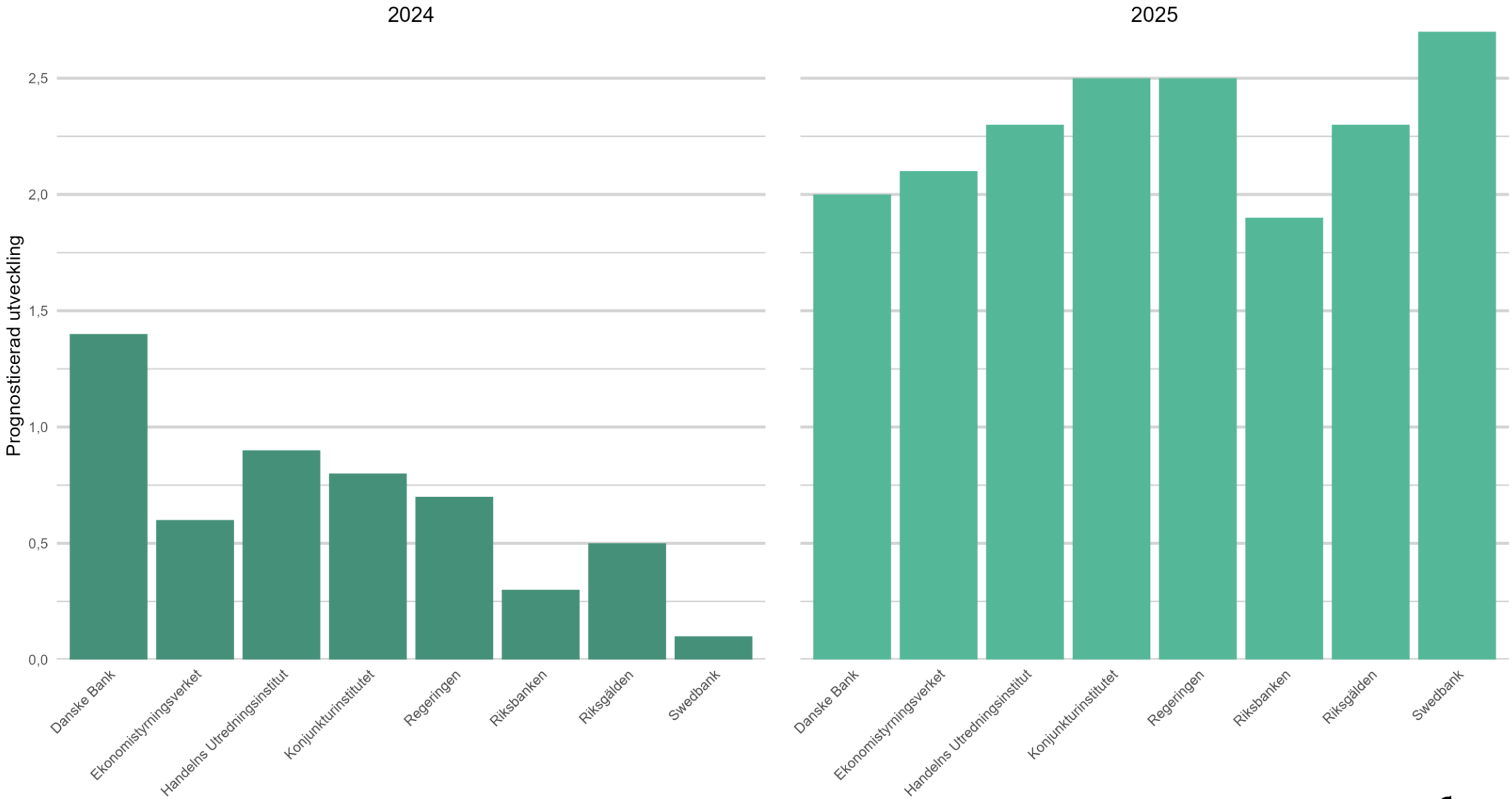
Företagen och hushållens syn på ekonomin i Sverige juli 1996 - mars 2024

Källa: Konjunkturinstitutet.
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna.
Diagramförklaring: En indikator över 100 motsvarar en starkare ekonomi än normalt och värden över 110 en mycket starkare ekonomi än normalt.
En indikator under 100 respektive under 90 visar en svagare respektive mycket svagare ekonomi än normalt.

REGION DALARNA

BNP - prognoser över utveckling

Källa: Konjunkturinstitutet, bearbetning av Samhällsanalys, Region Dalarna

REGION DALARNA

Att förstå våra utmaningar framåt

- Vi har en svår arbetskraftsbrist, och den kommer att bli än värre

- Fler än tidigare kommer i arbete, vi använder alltså en större del av arbetskraftsreserven

→ de som kommer i arbete har inte lika höga betyg, sämre språkkunskaper etc.

- Det kommer att fortsätta vara så, och än mer så framöver

- Problemet är inte att unga är latare idag!

- Att vara en attraktiv arbetsgivare är en grundförutsättning för att klara kompetensförsörjningen

- Vi måste bli bättre på att ta tillvara människors kompetenser och förmågor, även om de inte är ”högpresterande”

- Kompetensförsörjning är inte bara svårt i högkvalificerade yrken, även bland gymnasieutbildade som är en stor grupp på arbetsmarknaden

Tack för mig!

Peter Möller

peter.moller@regiondalarna.se